

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de fractie van GroenLinks
de heer A.E. Vos

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake het gebruik van
staalslakken
BEHANDELD DOOR
EHJ (Emiel) Helgers

DATUM
30 juni 2025
Verzonden: 30 juni 2025
TELEFOONNUMMER
043 350 4703

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2025.01636

E-MAILADRES
Emiel.Helgers@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Vos,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Is het college bekend met de gezondheids- en milieurisico's van staalslakken?

Antwoord 1:

Ja, het college is bekend met de gezondheids- en milieurisico's bij het toepassen van staalslakken. De toepassing van staalslakken is echter te onderscheiden in 'gebonden' en 'ongebonden' vorm. Waar de landelijke discussie over gaat is de 'ongebonden toepassingen' van staalslakken (zoals LD-staalslakken) dus in de grove/ pure vorm. Genoemde risico's kunnen ontstaan als staalslakken in contact komen met regen- of grondwater. Deze risico's gaan over het verspreiden van (mogelijk) schadelijke stoffen in het milieu. Ook is bekend dat omwonenden van gebieden waar ongebonden staalslakken zijn toegepast, gezondheidsklachten hebben ondervonden. Voor zover bekend zijn er geen grote toepassingen van staalslakken geweest binnen de gemeente Maastricht zoals dit wordt beschreven in het onderzoek van Investico waarnaar in uw brief wordt verwezen (zie antwoord 2). In Maastricht zijn er derhalve geen situaties bekend waarbij sprake is van gezondheidsklachten.

Daarnaast zijn er in Nederland plaatselijk gezondheidsklachten gemeld op locaties waar het product 'Duomix' is aangebracht als halfverharding op het moment dat hier stofvorming optreedt. Duomix is een gecertificeerde bouwstof die bestaat uit een mengsel van LD-staalslak en hoogovenslak. Voor zover bekend is er binnen de gemeente Maastricht geen Duomix als halfverharding toegepast. LD-staalslak komt vrij als bijproduct bij de productie van staal bij Tata Steel in IJmuiden waarbij het raffinageproces verloopt via de "Linz-Donawitz" methode. Hoogovenslak is een bijproduct dat vrijkomt bij de productie van ijzer in hoogovens.

Vraag 2:

Is bekend, of er in Maastricht bij bouw, wegebouw en openbare ruimte staalslakken worden/zijn gebruikt?

Antwoord 2:

We hebben geen signalen van grote toepassingen van staalslakken binnen de gemeente Maastricht zoals dit wordt beschreven in het onderzoek van Investico waarnaar in uw brief wordt verwezen.

Schriftelijke vragen

DATUM
30 juni 2025

Op dit moment bestaat er evenwel geen informatie- of meldingsplicht bij het toepassen van staalslakken of andere bouwstoffen. Een volledig beeld van de locaties waar staalslakken zijn toegepast hebben we daarom niet.

Wel weten we dat staalslakken in diverse bouwstoffen worden verwerkt die ook in Maastricht worden toegepast. Sinds de inwerkingtreding van het Bouwstoffenbesluit in 1996 (gedeeltelijk) en 1999 (volledig) en in 2008 het Besluit bodemkwaliteit (Bouwstoffenbesluit is daarna vervallen), mochten enkel nog bouwstoffen worden toegepast die zijn voorzien van een kwaliteitscertificaat. Omdat bij de toegepaste bouwstoffen in Maastricht sprake is van 'gebonden materiaal' verwachten wij dat uitloging hiervan zeer beperkt zal zijn en geen verdere verspreiding naar bodem optreedt. De gebonden toepassingen waarvan we weten dat deze binnen de gemeente Maastricht zijn toegepast kunnen op basis van de huidige inzichten als veilig worden beschouwd. Bekende toepassingen in Maastricht, van bouwstoffen waarin staalslakken verwerkt zijn (als toeslagmateriaal), betreffen:

- *Halfverhardingen voor fiets- en wandelpaden*
In Maastricht zijn diverse wandel- en fietspaden aangelegd met het product Graustabiel. Graustabiel bestaat hoofdzakelijk uit een natuurlijk gesteente waaraan een mengsel van LD-staalslak en hoogovenslak wordt toegevoegd. Hierdoor ontstaat een binding tussen de korrels die vergelijkbaar is met cement wat zorgt voor een hoge sterkte en slijtvastheid. Locaties in Maastricht waar deze halfverharding is aangebracht betreffen in ieder geval paden in de 'Kanjelzone', ter plaatse van de 'Blauwe Loper, ter plaatse van Winterslag, rondom Fort Sint Pieter en het pad naast de Lumiere;
- *Licht gebonden voegvulling*
In Maastricht is ter plaatse van diverse wegen in de binnenstad lichtgebonden voegvulling gebruikt. Deze bestaat uit een natuurlijk gesteente waaraan LD-mix is toegevoegd. LD-mix is een mengsel van LD-staalslak en gegranuleerd hoogovenslak. Deze toevoeging zorgt voor stevigheid zodat de bestratingsmaterialen goed op hun plek blijven liggen en zorgt er tevens voor dat de groei van onkruid tegen wordt gegaan;
- *Hydraulische funderingsmaterialen*
Hydraulisch gebonden funderingsmaterialen ontstaan door staalslakken toe te voegen aan menggranulaat of betongranulaat. Hierdoor wordt een extra stugheid van het funderingsmateriaal verkregen wat in bepaalde situaties vanuit civieltechnisch oogpunt wenselijk kan zijn. Er bestaat geen registratie van locaties waar dit funderingsmateriaal is toegepast maar het is zeer waarschijnlijk dat dit type funderingsmateriaal wel in Maastricht is gebruikt.

Naast bovengenoemde toepassingen worden gegranuleerde hoogovenslakken gebruikt als toeslagstof in cement. Deze vorm is de laatste 20 jaar in nagenoeg alle gemeentelijke bouwprojecten toegepast in constructieve betonelementen zoals heipalen, funderingen, kelders, betonvloeren, wanden, kolommen vloeren en ook in prefab betononderdelen. Ook kunnen slakken zijn gebruikt als toeslagmateriaal in beton en asfalt. Nogmaals, omdat er momenteel nog geen melding-of informatieplicht is over het gebruiken van staalslakken hebben wij geen concreet beeld op welke schaal deze bouwstoffen overal in Maastricht zijn toegepast.

Vraag 3:

Is het college bereid, het gebruik van staalslakken streng te reguleren, c.q. te verbieden? Graag een onderbouwd antwoord.

DATUM
30 juni 2025

Antwoord 3:

Het college begrijpt de zorgen over het gebruik van 'ongebonden' staalslakken, zoals LD-staalslak, en heeft daarom besloten dit type toepassing te verbieden in gemeentelijke grond-, weg- en waterbouwprojecten. Het gaat hierbij om het gebruik van staalslakken in hun pure, grove vorm – precies het onderwerp waar landelijk discussie over bestaat.

Daarnaast geldt er voortaan ook een verbod op het gebruik van het product Duomix en vergelijkbare materialen als halfverharding in gemeentelijke projecten.

Een volledig gemeentelijk verbod op het gebruik van staalslakken – zowel 'gebonden' als 'ongebonden' – door de gemeente én derden is op dit moment niet haalbaar. Wel is er landelijk beweging: op 3 juni 2025 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen om het gebruik van LD-staalslakken voorlopig stop te zetten. In afwachting van landelijke regelgeving kiest de gemeente er daarom voor om geen extra verbod voor derden in te stellen, maar zich te beperken tot het eigen gebruik.

De gemeente zal dus voorlopig geen ongebonden staalslakken, Duomix of soortgelijke producten meer gebruiken in haar projecten. We blijven de landelijke ontwikkelingen nauwgezet volgen en zullen ons beleid hierop aanpassen zodra er meer duidelijkheid is.

Tot slot willen we nog het volgende meegeven: de Rijksoverheid streeft naar een volledig circulaire economie in 2050. Een belangrijk tussendoel is dat in 2030 het gebruik van primaire grondstoffen – zoals metalen, mineralen en fossiele stoffen – wordt gehalveerd. Hergebruik van restmaterialen, zoals staalslakken, is hiervoor essentieel. Maastricht steunt deze ambitie en stimuleert circulair werken waar dat veilig en verantwoord kan.

Vanaf begin 2026 wordt naar verwachting een informatie- en meldplicht ingevoerd voor het gebruik van bouwstoffen. Hierdoor krijgen omgevingsdiensten betere juridische middelen om toezicht te houden op het verantwoord toepassen van deze materialen.

Wij vertrouwen erop uw vragen hiermee voldoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Schriftelijke vragen